

INFORMACINIS BIULETENIS NR. 101/ 2013 M. BALANDIS

➤ Naujienos

Kasmetinė mokinių ir studentų įmonių mugė

2013 m. balandžio 26 d. Utenoje vyko tarptautinė verslo praktinio mokymo įmonių mugė, į kurią atvyko daugiau nei pusė šimto Lietuvos ir užsienio mokomųjų bendrovių, per tris šimtus jų veikloje dalyvaujančių mokinių ir studentų.

Kasmetinė verslo praktinio mokymo mugė šiemet organizuojama jau 17 kartą. Pernai ji buvo surengta Vilniuje. Mugės lankytojai ir šiemet galėjo pirkti, derėtis, bendrauti, o keli šimtai jos dalyvių – iš bankų, draudimo, turizmo, ekspedijavimo, renginių organizavimo ir prekybos, gamybos ir kitas paslaugas teikiančių bendrovių – įtikinti, pademonstruoti žinias apie parduodamus produktus ar paslaugas.

Verslo praktinio mokymo firmos – tai bendrojo ugdymo, profesinėse, aukštosiose mokyklose, suaugusiųjų rengimo centruose įkurtos imitacinio verslo įmonės mokiniams, studentams ar suaugusiesiems. Jose dirbama vadovaujantis realiais dokumentais bei verslo procedūromis, tačiau nenaudojami tikri pinigai. Dirbdami praktinio mokymo firmose, mokiniai ir studentai mokosi savarankiškai susidoroti su darbo metu iškilusiomis problemomis, realizuoti savo idėjas, įgyti darbo verslo bendrovėje praktikos. Imitacinių įmonių veiklai vadovauja kvalifikuoti pedagogai.

Imitacinių įmonių veiklą Lietuvoje koordinuoja Vilniaus kolegijos „Simulith“ centras. Pastarasis yra jau 60 metų veikiančio ir 42 šalis apimančio pasaulinio tinklo Europen-Pen International narys.

Lietuvoje pirmosios mokomosios įmonės įkurtos 1993 m. Šiuo metu Lietuvoje veikia 52 verslo praktinio mokymo firmos.

Mugę organizavo Utenos kolegija, Švietimo ir mokslo ministerija, Vilniaus kolegijos Lietuvos verslo praktinio mokymo firmų centras Simulith.

Informaciją galite rasti: <http://www.smm.lt/naujienos/pranesimai.htm?id=4308>

Europos Sąjungos šalių ministrai tarėsi, kaip užtikrinti švietimo kokybę

2013 m. balandžio 26-27 d. švietimo ir mokslo ministras Dainius Pavalkis dalyvavo Europos Tarybos švietimo ir mokslo ministrų 24-oje konferencijoje „Valdysena ir kokybiškas švietimas“. Helsinkyje susirinkę ministrai diskutavo, kaip užtikrinti kokybišką švietimą.

Konferencijoje aptartas socialinių partnerių ir vietos valdžios dalyvavimas švietimo procesuose, švietimo valdysena ir decentralizavimas, mokytojų etika, aukštojo mokslo ir mokslinių tyrimų sąsajos, taip pat tėvų, mokytojų ir mokinių dalyvavimas švietimo valdysenoje užtikrinant kokybišką švietimą.

Konferencijoje ministrai priėmė baigiamąją deklaraciją, kurioje atsispindi Europos Tarybos ministrų komiteto rekomendacijų dėl švietimo kokybės užtikrinimo pagrindiniai principai ir vertybės. Deklaracijoje pabrėžiama teisė į kokybišką švietimą, orientacija į Europos aukštojo mokslo erdvės standartus, taip pat neformaliojo ugdymo būdu įgytų kvalifikacijų pripažinimas.

Tarp deklaracijoje išvardintų užsibrėžtų įgyvendinti priemonių nurodyti įsipareigojimai:

- stiprinti institucijų savarankiškumą kuriant atitinkamas struktūras, kurios užtikrintų, laikantis valstybės atsakomybės už švietimą principų, mokykloms, taip pat aukštojo mokslo institucijoms galimybes, įgyvendinamas keliant tikslus, pasiekiant rezultatus, sprendžiant problemas ir pritaikant veikimo būdus, gerinti besimokančiųjų pasiekimus;
- įgyvendinant atitinkamą valstybės politiką, remti visų lygių švietimo specialistų (įskaitant mokytojus, mokyklų vadovus ir administratorius) mokymą per visą jų profesinę karjerą, tuo būdu užtikrinant, kad jie bus visiškai pajėgūs vykdyti savo, švietimo specialistų ir visuomenės narių, pareigas.

Projekto „Lyderių laikas“ informacija: <http://www.lyderiulaikas.smm.lt/lt/renginiai/rengini-mediaga/2197-europos-sjungos-ali-ministrai-tarsi-kaip-utikrinti-vietimo-kokyb>

Valstybei būtiniams specialistams rengti – tikslinis studijų finansavimas

Vykdam valstybės užsakymą, dalis studentų bus priimami į tikslines studijų vietas. Tai bus daroma atsižvelgiant į valstybei būtinų specialistų poreikį, pavyzdžiui, policininkų, visuomenės sveikatos specialistų. Į tikslinę vietą priimtas studentas turės trejus metus atidirbti pagal įgytą specialybę, o darbdavys – prisidėti finansuojant būsimo darbuotojo studijas.

Priimant finansavimo sprendimus atsižvelgta į specialistų poreikį sektoriaus ar regiono plėtrai, aukštosios mokyklos siūlomą studijų kokybę ir pastangas pritraukti studentus bei valstybės finansines galimybes.

2013 m. aukštosios mokykloms paskirstytos 276 tikslinės studijų vietos. Didžiausias specialistų poreikis nustatytas policijos sektoriuje – jų rengimui skiriama 100 tikslinių studijų vietų, visuomenės sveikatos sektoriui numatyta 32, žemės ūkiui – 24, sportui – 12 ir tekstilei – 6 tikslinės studijų vietos.

Daugiausia tikslinių studijų vietų gaus Mykolo Romerio universitetas – 100. Lietuvos sveikatos mokslų universitetui atiteks 46, Aleksandro Stulginskio universitetui – 32, Šiaulių universitetui – 30, Vytauto Didžiojo universitetui – 14, Lietuvos sporto universitetui ir Kauno technologijos universitetui – po 12 tikslinių studijų vietų. Tarp kolegijų daugiausiai tikslinių studijų vietų skiriama Šv. Ignaco Lojolos kolegijai – 15, Šiaulių valstybinei kolegijai numatyta 10, Žemaitijos kolegijai – 4, Utenos kolegijai – 1 tikslinė studijų vieta.

Preliminariai skaičiuojama, kad 2013 m. valstybės finansavimą studijoms iš viso gaus apie 15,8 tūkst. pirmakursių: apie 8,3 tūkst. – stojančiųjų į universitetus, apie 7,5 tūkst. – į kolegijas. Vertinant pastarųjų metų priėmimo praktiką, numatoma, kad šiemet kaip ir anksčiau valstybės finansavimą studijoms universitetuose ar kolegijose galės gauti apie pusė stojančiųjų.

Švietimo ir mokslo ministerijos informacija: <http://www.smm.lt/naujienos/pranesimai.htm?id=4288>

Lietuvoje septintą kartą vyko „Jaunojo kolegos“ diena

„Lietuvos Junior Achievement“ mokymo programa „Jaunasis kolega“, skirta 11–12 klasių mokiniams, tai partnerystės tarp mokyklos ir įmonės programa. „Jaunojo kolegos“ dieną mokiniai apsilanko įmonėse ir keletą valandų tapdami priimančių darbuotojų jaunaisiais kolegomis, stebi jų darbą, susipažįsta su įmonės veikla ir darbui reikalingais įgūdžiais.

„Jaunojo kolegos“ diena vyko 2013 m. balandžio 18 d. Mokiniai lankėsi aukštosiose mokyklose, įvairiose ministerijose ir jų agentūrose, įvairiose įmonėse (pavyzdžiui, AB "Eika", AB "Hanner", AB "Klaipėdos vanduo", AB "Lietuvos draudimas", AB "Vakarų laivų gamykla", AB DNB BANKAS, AB Kauno tiltai, AB Lifosa, AB Šiaulių bankas).

„Lietuvos Junior Achievement“ informacija: <http://www.lja.lt>

Moksleiviai ir mokytojai pagerino verslumo įgūdžius

Lietuvos edukologijos universitetas (LEU) sėkmingai baigia daugiau nei pusantrų metų trukmės projektą „Inovatyvių metodų diegimas verslumo ugdymo procese“, kuris sustiprino mokytojų verslumo kompetencijas, paskatino atnaujinti mokymo programas ir suteikė mokiniams daugiau profesinio pasirinkimo galimybių. „Sukūrėme integralią inovatyvių verslumo ugdymo metodų ir priemonių programą, pagal ją apmokėme 140 bendrojo lavinimo ir profesinių mokyklų pedagogų, – sako doc. dr. Vytas Navickas, LEU Socialinių mokslų fakulteto dekanas. – Taikant inovatyvius ir aktyvius ugdymo metodus mokytojai įgijo šiuolaikių teorinių ir praktinių ekonomikos bei verslo žinių ir galės jas panaudoti ugdymo procese.“ Mokymų programoje, kurios trukmė 40 akademinį ir 10 savarankiško darbo valandų, aktyviai dalyvavo ne tik ekonomikos ir verslo, bet ir kitų dalykų – fizikos, dailės, matematikos ir kt. – mokytojai.

„Balsas.lt“ informacija: <http://www.balsas.lt/naujiena/730193/moksleiviai-ir-mokytojai-pagerino-verslumo-igudzius>

Skelbiamas konkursas „IDĖJA – VERTYBĖ: APSAUGOK JĄ!“

Siekiant ugdyti kūrybingą, sąžiningą, atvirą, imlią naujovėms Lietuvos jaunimą JAV ambasada aktyviai plėtoja projektus, skirtus intelektualinės nuosavybės teisės apsaugos tematikai.

Konkursas „Sukurk „Idėjų vagis“ personažą“

Konkurso tikslas – išrinkti neoficialų socialinio tinklalapio „Facebook“ paskyroje projektui atstovaujantį personažą.

Konkurso dalyviai turi sukurti personažą, simbolį, talismaną ar logotipą, kuris bus naudojamas socialinio tinklalapio „Facebook“ paskyroje www.facebook.com/ideju.vagyste. Konkurso nugalėtoju paskelbtas personažas, simbolis, talismanas ar logotipas bus naudojamas švietimo ir prevencijos akcijose, renginiuose ar reklamos tikslais.

Konkursas vyksta nuo balandžio 18 d. iki gegužės 12 d.

Informaciją galite rasti:

<http://portlas.emokykla.lt/naujienos/Puslapiai/Naujiena9219.aspx?Source=http://portlas.emokykla.lt/Puslapiai/Naujienos.aspx&ID=8373>

Kodėl Singapūro švietimo sistema yra viena iš veiksmingiausių?

Plačiai žinoma, kad nykštukinei, saloje įsikūrusiai Singapūro valstybei pavyko sukurti gerai aprūpintą ir vieną geriausių pasaulyje švietimo sistemų. Įdomu sužinoti, kokiose srityse šios šalies švietimo sistemoje pasiekti geri rezultatai, kaip skirtingiems ekonominiams ir kultūriniais sluoksniams priklausantiems mokiniams užtikrinamas vienodos kokybės išsilavinimas ir kokius metodus būtų galima taikyti kitų šalių švietimo sistemose.

Visoms pasaulyje veiksmingiausiomis švietimo sistemoms būdingas bendras bruožas: pagrindinis dėmesys tenka bendradarbiavimu paremtos aplinkos, kurioje vaikai ir mokytojai gali atskleisti geriausias savo savybes, kūrimui.

Siekdama daugiau sužinoti apie veiksmingą šios Pietryčių Azijos šalies švietimo sistemą, Singapūre lankėsi Amerikos mokytojų federacijos prezidentė Randi Weingarten. Siūlome jos akimis pažvelgti į tai, kas daroma siekiant praktiškai įgyventi požiūrį „mokytojas – švietimo pagrindas“ ir sukurti tokią aplinką, kurioje mokiniams mokymasis taptų malonumu.

Šaltinis: projektas „Lyderių laikas“: <http://www.lyderiulaikas.smm.lt/lt/biblioteka/vaizdo-mediaga/vaizdo-siuetai/2194-kodl-singapro-vietimo-sistema-yra-viena-i-veiksmingiausi>

Nuoroda: <http://www.youtube.com/watch?v=sEn6OKsVoMs>

Abiturientų pasirinkimas Anglijoje: nuo iliustracijos iki kriminologijos

Iliustracija, animacija, kriminologija, genetika – tokie specialybių mados vėjai pastaraisiais metais padvelkė tarp lietuvių, besirenkančių studijas užsienyje.

Viešosios įstaigos „Fox universitetai“ pastebėjimai yra tokie, kad dauguma baigusiųjų vidurinę mokyklą nori mokytis verslo, rinkodaros specialybių, nori studijuoti menus. Naujesnės, neįprastos specialybės yra iliustracija, animacija. Pastaraisiais metais gana populiaria tampa kriminologija, didesnis susidomėjimas nano technologijomis, genetika. Paklausiomis tampa techninės, technologinės specialybės. Prie paklausių specialybių galima priskirti informacines technologijas, daug jaunuolių domisi medicina – pastaroji vis dar paklausi. Mažėja besirenkančių įvairaus pobūdžio administravimą: turizmą, viešbučius, nedaug kas renkasi politiką ar teisę – jaunimą labiau traukia tarptautiniai santykiai. Jaunimas supranta, kad specialybė labai svarbi, bet tai nėra galutinis taškas, nulemiantis visą gyvenimą. Kiekvienas žinias galima panaudoti, pritaikyti, tačiau tai tikrai nereiškia, kad, pasirinkus specialybę, tėra vienas kelias. Žmogus, radęs savo nišą, randa ir veiklą.

Informaciją rasite:

<http://portalas.emokykla.lt/naujienos/Puslapiai/Naujiena9234.aspx?Source=http://portalas.emokykla.lt/Puslapiai/Naujienos.aspx&ID=8426>

Paskelbta Cedefop 2013 m. gebėjimų pasiūlos ir paklausos prognozė

Europos profesinio mokymo plėtros centras (Cedefop) paskelbė naujausius duomenis apie darbo rinkos tendencijas Europos Sąjungos šalyse, Islandijoje bei Norvegijoje iki 2020 metų.

Prognoze siekiama paremti sprendimų dėl profesinio mokymo, mokymosi visą gyvenimą bei darbo rinkos priėmimą. Duomenys pateikti pagal 3 scenarijus: bazinį, optimistinį (darant stipraus ekonomikos atsigavimo prielaidą) ir pesimistinį (numatant, kad ekonomikos nuosmukis tęsis).

Su prognoze galite susipažinti Cedefop interneto svetainėje:

<http://www.cedefop.europa.eu/EN/about-cedefop/projects/forecasting-skill-demand-and-supply/skills-forecasts.aspx>

Gebėjimų poreikio ir pasiūlos disbalanso analizė:

<http://www.cedefop.europa.eu/EN/publications/20633.aspx>

➤ Naujausi teisės aktai, publikuoti „Valstybės žiniuose“

<i>Dokumento priėmimo data, numeris</i>	<i>Dokumento pavadinimas</i>	<i>Valstybės žinios (metai, numeris, straipsnio nr.)</i>	<i>Dokumento aprašymas ir nuoroda</i>
2013-03-21, Nr. V-210	Dėl Švietimo ir mokslo ministro 2007 m. gruodžio 3 d. įsakymo Nr. ISAK-2333 „Dėl Praktinio profesinio mokymo išteklių plėtros programos patvirtinimo“ pakeitimo	2013, Nr. 34-1653	Pakeista Praktinio profesinio mokymo išteklių plėtros programa. El. adresas: http://www3.lrs.lt/pls/inter3/dokpaieska.showdoc_l?p_id=445473&p_query=&p_tr2=2
2013-03-29, Nr. V-269	Dėl 2007–2013 m. Žmogiškųjų išteklių plėtros veiksmų programos 2 prioriteto „Mokymasis visą gyvenimą“ VP1-2.2-ŠMM-06-V priemonės „Besimokančiųjų pagrindinių kompetencijų ugdymas formaliojo ir neformaliojo švietimo sistemoje“ projektų finansavimo sąlygų aprašo Nr. 3 patvirtinimo	2013, Nr. 37-1797	Patvirtintas Besimokančiųjų pagrindinių kompetencijų ugdymo formaliojo ir neformaliojo švietimo sistemoje projektų finansavimo sąlygų aprašas. El. adresas: http://www3.lrs.lt/pls/inter3/dokpaieska.showdoc_l?p_id=445880&p_query=&p_tr2=2

2013-04-10, Nr. V-290	Dėl paraiškų gauti lėšų neformaliajam suaugusių švietimui iš Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto pateikimo tvarkos nustatymo	2013, Nr. 39-1929	Patvirtinta paraiškos forma kuria gali būti teikiama viena ar daugiau neformaliojo suaugusiųjų švietimo programų. El. adresas: http://www3.lrs.lt/pls/inter3/dokpaieska.showdoc_l?p_id=446381&p_query=&p_tr2=2
2013-04-17, Nr. A 1-169	Dėl Intensyvios ilgalaikės pagalbos nedirbančiam ir nesimokančiam jaunimui programos patvirtinimo	2013, Nr. 41-2013	Programa nustato Programos tikslus, uždavinius, pagrindinius reikalavimus projektams, Programos įgyvendinimo veiklos kryptis ir remiamas veiklas, laukiamus rezultatus bei Programos įgyvendinimo vertinimo kriterijus. El. adresas: http://www3.lrs.lt/pls/inter3/dokpaieska.showdoc_l?p_id=446869&p_query=&p_tr2=2
2013-04-18, Nr. V-309	Dėl Konkurso neformaliajam suaugusiųjų švietimui finansuoti 2013 metais sąlygų patvirtinimo	2013, Nr. 41-2020	Sąlygos nustato reikalavimus neformaliojo suaugusiųjų švietimo programoms ir neformaliojo suaugusiųjų švietimo vykdytojams, neformaliojo suaugusiųjų švietimo programų tikslines dalyvių grupes, neformaliojo suaugusiųjų švietimo finansavimo pobūdį, paraiškų vertinimo kriterijus. El. adresas: http://www3.lrs.lt/pls/inter3/dokpaieska.showdoc_l?p_id=446876&p_query=&p_tr2=2
2013-04-17, Nr. 323	Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2008 m. liepos 23 d. nutarimo Nr. 789 „Dėl Žmogiškųjų išteklių plėtros veiksmų programos priedo patvirtinimo“ pakeitimo	2013, Nr. 42-2055	Pakeistas Žmogiškųjų išteklių plėtros veiksmų programos priedas. El. adresas: http://www3.lrs.lt/pls/inter3/dokpaieska.showdoc_l?p_id=446698&p_query=&p_tr2=2

➤ **Nauji leidiniai, tyrimai, ataskaitos, straipsniai**

<i>Tipas</i>	<i>Pavadinimas</i>	<i>Autoriai</i>	<i>Aprašymas</i>
Metinis pranešimas	Profesinis mokymas Lietuvoje 2012 m.	Kvalifikacijų ir profesinio mokymo plėtros centras	Pranešime pristatoma profesinio mokymo sistema Lietuvoje. Pranešimas parengtas pagal Cedefop struktūrą. El. adresas: http://www.kpmc.lt/refernet/?page_id=51 Visų šalių pranešimai publikuojami: http://www.cedefop.europa.eu/EN/Information-services/vet-in-europe-country-reports.aspx
Informacinis leidinys	Švietimo naujienos 2013 m. Balandis Nr. 4 (326)	Švietimo informacinių technologijų centras	Šiame numeryje skaitykite: Pašaukimas – dovanoti save...; Liudijimas apie Justiną Marcinkevičių; Mokykla yra neišmatuojama vertybė; Abitūros egzaminų sistema Vasario 16-osios gimnazijoje; Kiek laisvės – tiek mūšų; Lietuvos žydų istorija – raktas į Holokausto suvokimą; Muziejus – tarsi atminties aruodas; Jaunųjų sportininkų žygdarbis Nuolatiniam kelyje...; Po vienu skėčiu...; Tyrinėjimų, atradimų ir bandymų savaitė. El. adresas: http://portalas.emokykla.lt/Elektroniniai%20leidiniai/Puslapiai/Publikacija9184.aspx?ID=579
Analizė	Trainers in continuing VET: emerging competence profile	Cedefop	Šioje Europos profesinio mokymo plėtros centro parengtoje analizėje nagrinėjama, kokius reikalavimus turėtų atitikti tęstinio profesinio mokymo mokytojų turima kompetencija. El. adresas: http://www.cedefop.europa.eu/EN/publications/21313.aspx

➤ **Naudingi www adresai**

Cedefop naujienos (informacija apie leidinius, renginius, pranešimai spaudai, konkursai, parama projektams ir kt.)	http://www.cedefop.europa.eu/EN/news.aspx
VETAAlert – Nauji lediniai profesinio mokymo tematika Informacija apie naujausius profesinio mokymo srities leidinius, ataskaitas, kitus dokumentus Europos šalyse	http://www.cedefop.europa.eu/EN/Files/201304_VETAAlert.pdf
Atnaujintas profesinio mokymo mokomosios literatūros sąrašas	http://www.kpmc.lt/Istekliai/baze.html